

Црна Гора
СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Број 00-03-11/13-5/1

Подгорица, 20.06. 2013г.

Z A P I S N I K

Sa šeste sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore, održane 14. juna 2013. godine

Sjednica je počela sa radom u 10:30 časova. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici Odbora su prisustvovali sljedeći članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, doc.dr Srđa Popović, Saša Pešić, dr sci. iure Draginja Vuksanović, Andrija Popović, doc.dr Branka Bošnjak, prof. dr Jelisava Kalezić, Zdenka Popović i Srđan Perić, zamjenik predsjednice Odbora.

Sjednici Odbora nijesu prisustvovali poslanici, Rešid Adrović i Milan Knežević.

U ime ovlaštenog predstavnika predlagača zakona, sjednici je prisustvovala: Gorica Savović, pomoćnica ministra zdravlja.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

DNEVNI RED

-Usvajanje zapisnika sa pete sjednice Odbora

1.PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPRJEČAVANJU ZLOUPOTREBE DROGA.

Nakon usvajanja dnevnog reda, poslanik Srđan Perić je konstatovao da je Zapisnik sa pete sjednice Odbora korektno sastavljen, ali je insistirao da se u isti unese stav ministra prosvjete, Slavoljuba Stijepovića u vezi sa decentralizacijom.

Neposredno prije prelaska na razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju zloupotrebe droga, predsjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, **mr Branka Tanasijević**, je navela, da su se članovi Odbora na predhodnoj sjednici složili da bi jedna od tema za narednu sjednicu bila tema koja se odnosi na zloupotrebu droga. Takođe, predsjednica Odbora Branka Tanasijević, je podsjetila, da će Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport u skladu sa članom 137 stav 2 i 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore razmotriti navedeni Predlog zakona, tj. kao zainteresovani Odbor. Predsjednica je pojasnila da Poslovníkom predviđena nadležnost Odbora podrazumijeva da zainteresovani Odbor razmatra Predlog zakona ili prije ili uporedo sa matičnim Odborom. Navela je da, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje ima dovoljno vremena tj. do rasprave predloga zakona u pojedinostima, da kao matični Odbor, dobije mišljenje Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, kao

zainteresovanog Odbora i da isti postane sastavni dio njihovog radnog materijala. Pored toga, što je riječ o formalnim izmjenama i dopunama predloga zakona, predsjednica Odbora Branka Tanasijević, je izrazila interesovanje za razmatranjem Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju zloupotrebe droga, iz razloga što je predmet istog problematika koja se najviše odnosi na školsku populaciju. Predsjednica je izrazila očekivanje, da će navedeni Predlog zakona, od strane članova Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport imati široku podršku. Predsjednica Odbora je podsjetila da predhodna skupštinska praksa pokazuje, da se ovakvi zakonski tekstovi, zbog cijne grupe kojoj su namijenjeni, usvajaju u Skupštini Crne Gore bez ijednog glasa protiv.

Tačka 1- Razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju zloupotrebe droga.

Uvodno obrazloženje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju zloupotrebe droga dala je Gorica Savović, ovlaštena predstavnica predlagača. Predstavnica predlagača je istakla da, Zakon o sprječavanju zloupotrebe droga koji je usvojen u Skupštini Crne Gore 2011.godine, je utemeljen na legislativi Evropske Unije i predstavlja jedan savremen i sveobuhvatan pristup u borbi protiv mogućih pojava oblika zloupotrebe droga, uz istovremeno prepoznavanje i propisivanje mjera prevencije, liječenja i resocijalizacije zavisnika. Navedeno, kako je Gorica Savović istakla, u cilju ostvarivanja fundamentalnog ljudskog prava tj. prava na zdrav život. Ovlaštena predstavnica predlagača, Gorica Savović, se složila sa konstatacijom predsjednice Odbora, Branke Tanasijević, da izmjene koje su se u toku implementacije Zakona o sprječavanju zloupotrebe droga pokazale potrebnim, nijesu ni suštinske, niti obimne, ali su svakako značajne za dalje unaprjeđivanje u borbi protiv mogućih pojava oblika zloupotrebe droga i sprječavanje istih i omogućavaju bolju kontrolu i praćenje toka droga. Upoznavajući članove Odbora sa predloženim tekstom, Gorica Savović je prvo navela da je predlagač odustao od predhodne klasifikacije droga, u spisku droga iz praktičnih razloga. Naime, ovlaštena predstavnica predlagača je pojasnila da pojavom novih, sintetičkih droga, čije se dejstvo, odnosno stepen škodljivosti, tek može ustanoviti prilikom dužeg korišćenja, nije upitno i nije cjelishodno klasifikovati ih na samom početku i mijenjati prelazak iz jedne grupe u drugu, već je, mnogo jednostavnije imati spisak supstanci koje jesu droge. Kao drugo, ovlaštena predstavnica predlagača je navela da je, vremenski rok u kome su pravna lica koja prometuju droge na osnovu uvozne dozvole dužna da izvrše uvoz, isuviše kratak, budući da isti najčešće zavisi od uvozne dozvole zemlje u koju se uvozi droga, te da je navedeno bio podsticaj za predlagača da pomenuti vremenski rok, sa trideset dana produži na šest mjeseci, istovremeno uz obavezu, da se nakon petnest dana od izvršenog uvoza dostavi obavještenje nadležnom organu (ministarstvu odnosno Agenciji). U slučaju da se uvoz ne izvrši, pravno lice ima obavezu da dozvolu za uvoz nadležnom organu vrati. Gorica Savović, je konstatovala da navedeni rokovi omogućavaju bolji uvid u tokove prometa.

Takođe, u cilju sprječavanja zloupotrebe droga i pravilnije procjene pravnih lica za potrebama droga za sljedeću godinu predloženo je racionalnije rješenje za dostavljanjem potreba za drogama je 31. mart tekuće godine za narednu godinu. Dakle, kako je navela, novim predloženim tekstom rok se sa 31.januara pomjera na 31.mart tekuće godine. Gorica Savović, je istakla da je obaveza kontinuirane harmonizacije propisa sa propisima Evropske unije, nametnula potrebu harmonizacije sa Odlukom Savjeta EU 2001/419/PUP/, o prometu zaplijenjenih uzoraka droga u cilju forenzičkih potreba istražnih radnji kako bi se omogućio nesmetan, zakonit promet takvih supstanci i smanjila mogućnost njihove zloupotrebe. Takođe, ovim predlogom zakona je precizirano posjedovanje lijeka za ličnu terapiju koji sadrži drogu i to u količini koju odredi ljekar kao i prenošenje tog lijeka preko državne granice za ličnu terapiju ili terapiju životinje koja putuje, odnosno prelazi državnu granicu i to za period koji ne može da bude duži od trideset dana uz potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka koju izdaje izabrani doktor odnosno veterinar. Takođe, izvršena je racionalnija podjela nadležnosti organa u dijelu nadzora, pa je u cilju obezbjeđenja sistema kontrole i preduzimanja blagovremenih mjera radi sprječavanja zloupotrebe droga ili njihovog korišćenja u nedozvoljene svrhe, preciziran nadzor u odnosu na posjedovanje lijeka koji sadrži drogu za ličnu terapiju. Navedeni nadzor vrši organ državne uprave nadležan za policijske poslove. Na ovaj način uvodi se najcjelishodnije rješenje za otkrivanje i suzbijanje ilegalnih, takozvanih uličnih tokova droga. Gorica Savović je navela, da imajuću u vidu težinu mogućih zloupotreba droga, proširena je i pooštrena odgovornost fizičkih lica. Naime, uvećana je minimalna novčana kazna za fizičko lice, tako da iznosi 100 eura. Gorica Savović je zaključila da predloženi tekst predstavlja ne obimne, ali značajne izmjene koje su se pokazale neophodnim tokom implementacije Zakona o sprječavanju zloupotrebe droga.

Predsjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, **mr Branka Tanasijević**, je podsjetila da će 26. juna biti održana tematska sjednica Odbora koja će biti posvećena međunarodnom danu sprječavanja zloupotrebe droga, kao i da će biti pozvani predstavnici svih institucija koji su nadležni da se bave navedenim problemom. Predsjednica Odbora je navela da će Odbor na pomenutoj sjednici imati priliku da se upozna sa rezultatima ESPAD istraživanja, sprovedenim 2008. godine a potom, 2011. godine i da će na taj način isti imati mogućnost da se upozna sa komparativnom praksom Crne Gore u odnosu na predhodni period i komparativnom praksom zemalja Evrope u predhodno pomenutoj oblasti. Poslanica, Branka Tanasijević, je predložila članovima Odbora da se sjednica, koj će se održati 26. juna, zakaže za 10 časova, članovi Odbora su se složili sa navedenim predlogom.

Poslanica **dr sci. iure Draginja Vuksanović**, je obavijestila članove Odbora da kao član Socijaldemokratske partije neće prisustvovati sjednici Odbora koja će se održati 26.juna, zbog neodložnih obaveza koje ima kao član skupštine Savjeta Evrope.

Srđan Perić, zamjenik predsjednice Odbora, je naveo da će širu elaboraciju na navedenu temu dati na sjednici koja će se održati 26.juna jer, kako je istakao, više se bavimo posljedicama nego uzrocima kad je u pitanju prisustvo narkotika kod mladih.

Poslanik Srđan Perić, je naveo da će prilikom glasanja o ovom Predlogu zakona biti uzdržan, pojasno je i razlog. Naime, kako je naveo, u dijelu predloženog teksta koji se odnosi na prekršaj za fizičko lice prilikom prelaska državne granice koje je dužno da carinskom organu prijavi potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka koji sadrži drogu, postoji dva problema. Jedan je medicinske, a drugi etičke prirode. Problem koji je medicinske prirode je onaj koji se odnosi na činjenicu da navedenu potvrdu izdaje izabrani doktor, međutim, u nekim slučajevima to može da čini i psihijatar, na primjer u slučajevima insomnije. Poslanik Srđan Perić, je naveo da će ova konstatacija biti procesuirana kroz Odbor za zdravstvo rad i socijalno staranje, podnošenjem amandmana sa navedenom konstatacijom. Kako bi se izbjegao drugi problem, poslanik Srđan Perić, je takodje najavio podnošenje amandana, koji bi bio definisan na način da u predloženom tekstu ne stoji da je fizičko lice prilikom prelaska državne granice dužno da carinskom organu „prijavi“ potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka koji sadrži drogu, već da umjesto riječi „prijavi“, stoji riječ „posjeduje“ potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka koji sadrži drogu. Poslanik Srđan Perić, je primjerom iz svakodnevnog života pojasnio drugi problem. Kako je naveo, u grupi od 50 ljudi koji su u autobusu i koji su dužni da prijave potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka koji sadrži drogu, može biti osoba koja putuje za Pulu na sedam dana, ali ista je na Debelom Brijegu stigmatizovana kao neko ko ima manjih psihičkih problema u samoj grupi. Nakon navedenog poslanik Srđan Perić je naveo, da je zbog praktičnih razloga bolje da stoji formulacija „posjeduje“ nego „prijavi“ potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka koji sadrži drogu. Navedeno, jer postoji mogućnost da u okviru grupe, ne individualno već u okviru grupe, dođe do preoštire ili pogrešne kvalifikacije osobe, čime se može nanijeti šteta istoj. Poslanik, Srđan Perić, je naveo da je predloženi tekst u ostalom dijelu korektan i temeljan, ali da će zbog problema koje je u svom predhodnom izlaganju naveo, a na koje će amandmanski djelovati na matičnom Odboru, zauzeti uzdržan stav prilikom glasanja o predloženom.

U odgovoru poslaniku Srđanu Periću, ovlaštena predstavnica predlagača, **Gorica Savović**, je navela da su predstavnici predlagača i o ovoj odredbi detaljno razmišljali, te da je zauzet stav da, s obzirom na potrebne reforme koje se sprovode u zdravstvu, jedini koji je ovlašten da izdaje potvrde, uvjerenja i prati zdravlje pacijenta je izabrani ljekar, te da smatra da neće postojati prostor za prihvatanjem navedenog amandmana. U vezi sa najavljenim drugim amandmanom poslanika Srđana Perića, ovlaštena predstavnica predlagača se složila da je isti potpuno korektan i da očekuje da će biti podnešen na Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje, te da zamjena riječi „posjeduje“ umjesto riječi „prijavi“ ne remeti smisao nadzora nad tokom droga.

Poslanik Andrija Popović, se složio sa konstatacijom ovlaštene predstavnice predlagača i predsjednicom Odbora, Brankom Tanasijević da predloženi tekst predstavlja izmjene tehničke a ne suštinske prirode. Poslanik Andrija Popović, je naveo da Liberalna partija, zajedno sa civilnim sektorom, radi na uspostavljanju modela za dekriminalizaciju lakih droga, konkretno marihuane. Poslanik Andrija Popović, je u svom izlaganju naveo rezultat istraživanja koji je sproveo Američki Research centar i koji

pokazuje da većina Amerikanaca podržava legalizaciju marihuane, što je prva većinska podrška u poslednjih četrdeset godina. Rezultati navedenog istraživanja pokazuju da 52% ispitanika podržava legalizaciju marihuane, a protiv se 45% anketiranih. Andrija Popović, je naveo da je prvo istraživanje o ovoj temi sproveo Galup 1969.godine, tada se legalizaciji trave protivilo 84% anketiranih a svega 13% se izjasnilo potvrdno u vezi sa legalizacijom trave. Poslanik Andrija Popović, je naveo, da se Crna Gora, po rezultatima anketa u vezi sa navedenom problematikom, danas nalazi na stepenu na kojem se Amerika nalazila 1969.godine. Poslanik Andrija Popović, je podsjetio, da su države Vašington i Kolorado na referendumu u oktobru prošle godine podržale legalizaciju marihuane. Poslanik Andrija Popović, je istakao, da je jasno da će se legalizacija marihuane u Crnoj Gori teško uvesti i sprovesti. Poslanik Andrija Popović, je naglasio da ista ne predstavlja način afirmisanja konzumiranja narkotika, već naprotiv da se na neki način „sasječe“ zloupotreba droga i eliminišu dileri. Poslanik, Andrija Popović, je naveo, da je važno da Crna Gora afirmiše sport i da sprovodi maksimu „sportom protiv droge“ i da ono što treba da zaokupi pažnju mladog naraštaja treba da bude sport, a ne droga.

Predsjednica Odbora, Branka Tanasijević, nadovezujući se na priču poslanika Andrije Popović, je pojasnila da je potrebno praviti razliku između legalizacije i dekriminalizacije droga. Predsjednica Odbora, Branka Tanasijević, je istakla da pojam dekriminalizacije predstavlja prvi korak u smislu da lice koje posjeduje drogu za ličnu upotrebu, zbog istog ne može snositi odgovornost. Predsjednica Odbora je navela, da su iskustva zemalja Evrope i svijeta u pogledu legalizacije droga različita. Poslanica Branka Tanasijević je predhodno obrazložila, primjerom Švedske, kao jedne od najdemokratskijih zemalja svijeta koja posjedovanje droge inkriminiše kao krivično djelo. Francuska takođe ima restriktivne zakone u ovoj oblasti, opet sa druge strane, kako je navela, imamo i države kao što su SAD, koje podržavaju legalizaciju droga. Holandija je još 1985. godine napravila evropsko-svjetski eksperiment, a koji danas pokazuje da je za 50% povećana zloupotreba droge u odnosu na period u kojem legalizacija iste nije bila dozvoljena. Poslanica, Branka Tanasijević, je navela da razumije intenciju poslanika Andrije Popovića, kada je u pitanju legalizacija droga, koja ima najbolju moguću namjeru, a to je: sprječavanje zloupotrebe droga, povećanje kontrole nad ljudima koji diluju drogu, smanjenje infekcija, krivičnih djela i td. Ipak u vezi sa navedenim, poslanica je navela da, rezultati istraživanja koja je sprovedla, na velikom uzorku, pokazuju da bi se u Crnoj Gori, u velikom procentu legalizacijom marihuane prelazilo na druge droge. Predsjednica odbora, Branka Tanasijević, je istakla da ne pravi podjelu između lakih i teških droga, iz razloga što i marihuana može da izazove i psihičku i fizičku, metaboličku zavisnost, utiče na promjenu ponašanja, te da nije sigurna da bi danas, u ovom momentu i stepenu razvoja u Crnoj Gori, to bilo primjereno rješenje. Možda u neko dogledno vrijeme, ali smatra da je za Crnu Goru još uvijek rano da sprovodi model legalizacije marihuane. Predsjednica Odbora, Branka Tanasijević, se složila sa poslanikom Andrijom Popovićem da su sport i rekreativno osmišljavanje vremena, jedna od najzdravijih alternativa, jer broj ispitanika koje je poslanica anketirala (sa uzorkom od

1.800 djece) pokazuju, da djeca koja se bave sportom, čak i rekreativno u neuporedivo su manjem riziku za posezanjem za narkoticima, od one koja se istim ne bave. Poslanica, je navela, da veliki broj djece iz dosade ili radoznalosti često poseže za drogama. Poslanica, Branka Tanasijević, je istakla da pronalaženjem zdravih alternativa treba da se bavi: porodica, škola, društvo i svi građani Crne Gore. Predsjednica Odbora, je navela da je prevencija najbolji mogući put u borbi protiv narkomanije. To jeste dug put, ali najsigurniji, nakon toga ide tretman, rehabilitacija, resocijalizacija, smanjenje štete i td. Sve su to elementi kojima treba da se bavi jedna država.

U vezi sa legalizacijom lakih droga, **Gorica Savović**, je istakla da je u našem sistemu uvedena prekršajna odgovornost za posjedovanje droge. Navedeno, najvećim dijelom zbog smanjenja uličnih dilera, jer su dileri posjedovanjem malih količina droge, koja ranije nije bila zakonski definisana kao prekršajna odgovornost, pribjegavali izbjegavanju krivične odgovornosti. Takođe, Gorica Savović je navela da je Ministarstvo zdravlja donijelo veliki broj Strategija čiji su značajan segment podsticanje zdravih stilova života i da je na inicijativu Ministarstva zdravlja u školama uveden i predmet koji podstiče zdrave stilove života, kako bi se ostvario cilj a to je, pravo na zdrav život.

Poslanica prof. dr Jelisava Kalezić, je navela, da je očigledno da je potreba da se o ovoj temi priča „glasnije“ uočena od strane svih članova Odbora. Takođe, kako je poslanica sugerisala, bilo bi dobro da se na tematskoj sjednici koja je predviđena za 26.jun tekuće godine eventualno razmotri u kom pravcu bi trebalo da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport pokaže inicijativu za prikupljanjem informacija ili možda nekih klasičnih programa o predmetnoj tematici. Poslanica, Jelisava Kalezić, je navela da smatra, da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, treba da bude Odbor, koji sa stanovišta svoje odgovornosti i važnosti Parlamenta inicira ovu temu prema drugim nadležnim tijelima, a u ovom slučaju konkretno u oblasti sprječavanja zloupotrebe droga. Poslanica Jelisava Kalezić, je izrazila uvjerenje da Odbor ima dovoljno razloga i mjesta da postupa u skladu sa navedenim. Poslanica Jelisava Kalezić, je navela da je zbog velikih socijalnih tenzija, u kratkom vremenskom periodu, u Crnoj Gori nastupilo raslojavanje. Kako je navela, u nekim dobnim uzrastima, je veoma važan momenat ispoljavanja određenog ponašanja spram svoje zajednice, nažalost, jako često to bude kroz određene devijantne oblike ponašanja, na šta itekako može da utiče socijalni aspekt koji je predhodno poslanica i navela. Takođe, prof. dr Jelisava Kalezić, je konstatovala da i kulturološki konflikti prisutni u Crnoj Gori utiču na to, da često mladi, prosto žele da pokazuju hrabrost, odlučnost kroz neki vid akcije, koji često i nije pozitivan, kao što je to slučaj konkretno u predmetnoj tematici. Poslanica Jelisava Kalezić, je navela, da se slaže sa predsjednicom Odbora, Brankom Tanasijević, da je značaj istraživanja dragocjen, te da bi bilo poželjno vezati se istraživanjima koja u ovoj oblasti sprovodi policija, škole i ostale nadležne institucije, kako bi i građani i država pokazali da im je stalo do rješavanja navedenog problema koji je predmet predloženog zakonskog teksta.

Za prihvatanje Predloga zakona izjasnili su se sljedeći poslanici: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, doc.dr Srđa Popović, Saša Pešić, dr sci. iure Draginja Vuksanović, Andrija Popović, doc.dr Branka Bošnjak, prof. dr Jelisava Kalezić i Zdenka Popović.

Srđan Perić, zamjenik predsjednice Odbora, prilikom glasanja o Predlogu zakona bio je uzdržan.

Predsjednica Odbora je obavijestila poslanike, da će na inicijativu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore u Parlamentu Mađarske, biti održan susret sa Odborom za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Parlamenta Mađarske. Predsjednica Odbora, Branka Tanasijević, je navela da su predstavnici Parlamenta Mađarske, izrazili želju za održavanjem zajedničke sjednice i žele da se upoznaju sa načinom rada Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore. Predložili su da se susret održi u septembru mjesecu tekuće godine.

Sjednica je završila sa radom u 11:10 časova.

Broj: 00-63-11/13-

SEKRETAR ODBORA

Tanja Božović, *Tanja Božović*

U ime sekretara Zapisnik sačinila saradnica,

Ivana Smolović

PREDSJEDNICA ODBORA

mr Branka Tanasijević

Branka Tanasijević